

ВАСИЛ ЛЕВСКИ В БЪЛГАРСКАТА ЛИТЕРАТУРА И ИЗКУСТВО

Изработили: Теодора, Марина, Мария, 10в клас

ЛЕВСКИ В ИЗОБРАЗИТЕЛНОТО ИЗКУСТВО

Едва ли има български художник и скулптор, който да не е пресъздавал с възмущение образа на Апостола.

Георги Данчов е единственият художник, който е познавал и другарувал с Левски и по-късно е материализирал своите спомени от образа му – оставил ни е три маслени портрета (единият незавършен) и още толкова литографии на Апостола.

В кавалетното изкуство и паметниковата скулптура, вдъхновени от делото на Апостола са български скулптори като: Марин Васил, Жеко Спиридонов, Йордан Кръчмаров, Иван Лазаров, Любомир Далчев, Владимир Гиновски и др. В последните години паметници на Апостола са изградени в много български градове и села, а също и във Вашингтон, Букурещ, Буенос Айрес, Солун.

ВАСИЛ ЛЕВСКИ
АКО СПЕЧЕЛА —
ПЕЧЕЛИ ЦЯЛ НАРОД
АКО ИЗГУБЯ —
ГУБЯ САМО СЕБЕ СИ!

АКО СПЕЧЕЛА —
АКО ИЗГУБЯ —
ПЕЧЕЛИ ЦЯЛ НАРОД
АКО СПЕЧЕЛА —

*"И не забравяйте -
Времето е в нас
и ние сме във времето,
то нас обръща
и ние него обръщаме."*

ВАСИЛ ЛЕВСКИ В ЛИТЕРАТУРАТА

„Ако спечеля, печеля за цял народ – ако загубя, губя само мене си.“

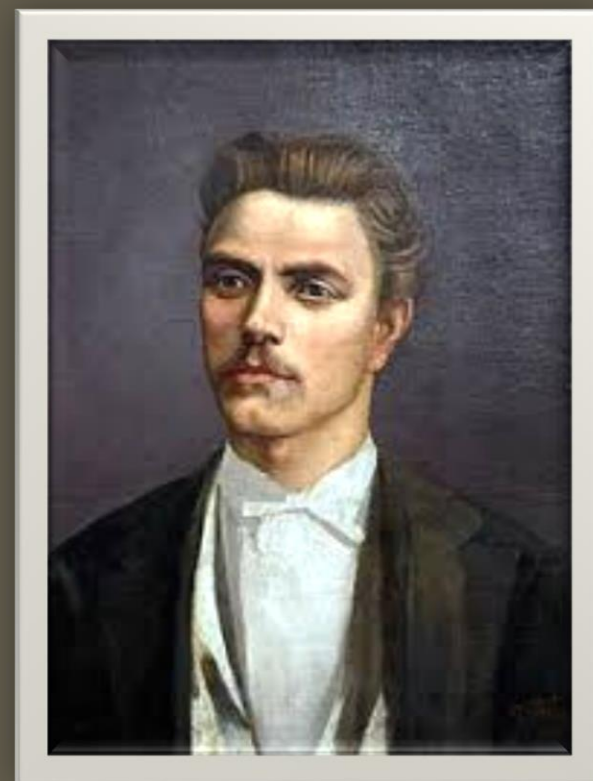
„Аз съм посветил себе си на отечеството си още от 61-во (лето) да му служа до смърт и да работя по народната воля.“

- „Целта ни в Българско е братство с всекиго, без да гледаме на вяра и народност; ръката си подаваме всекому, който желае да пролива кръв с нас заедно за живот и свобода човешка.“

„Чисто народният мъж дава всичко, па и себе си жертва.“

„Времето е в нас и ние сме във времето; то нас обръща и ние него обръщаме.“

„Гледай народната работа повече от всичко друго, повече и от себе си да я уважаваш!“

„От никоя страна нищо не се надяваме и никому за нищо не се молим. Всичко се състои според нас в нашите задружни сили. Против тях не може противостоя и най-силната стихия.“

„Аз съм се обещал на отечеството си жертва за освобождението му, а не да бъда кой знае какъв.“

„Ето близо е вече времето да докажем на душманите, че българинът не ще бъде вече роб, а свободен. И който от тях не признае нашите закони и не заживее с нас по същите граждански правила, той в един миг с всичко ще стане на прах и пепел.“

„И ние сме хора и искаме да живеем човешки: да бъдем напълно свободни в земята си, там гдето живее българинът – в България, Тракия (и) Македония.“

Васил Левски в киното

Ако си спомним, че нашата представа за Левски е създадена от перата на Вазов и Ботев, може донякъде да разберем колко е било трудно за киното ни да ги догони. Хвърлим ли един поглед назад още в първите години на българското кино, виждаме, че отношенията между Левски и седмото изкуство от самото начало са били сложни и не особено обещаващи. Но са раждали вълнуващи истории около и извън снимачната площадка.

ГОЛЯМАТА ЗАСЛУГА НА ПЪРВИЯ ФИЛМ ЗА ЛЕВСКИ

При снимането на филма Гендов вижда как родната къща на Левски в Карлово е пред събаряне с решение на общинския съвет и тогава вика войници от казармата на Петър Димков, които застават на пост. Така домът е спасен и по-късно превърнат в музей. „И ако няма други заслуги - пише Васил Гендов в мемоарите си - първият български говорещ филм, то безспорна е неговата историческа заслуга, че не остави поколенията да се червят за своите предшественици, които възнамеряваха да заличат светинята на българския народ. В резултат на това, през периода на снимането, на нас се отказваха и най-малките услуги. Дори ни се създаваха и чести затруднения от страна на общинските власти. Затова пък полковник Димков даваше най-щедро своето съдействие, както с хора и коне, така и с нужния реквизит за филма“.

ПРОСЛАВА НА ВАСИЛ ЛЕВСКИ
1931, „ОП. ХРИСТО КОНСТАНТИНОВ“
НАИ-СТАРИЯТ ФИЛМ ЗА ВАСИЛ ЛЕВСКИ

„ДЯКОН ЛЕВСКИ“ Е НАЙ-НОВИЯ ФИЛМ
ЗА ЛЕВСКИ

„Дякон Левски“ е български игрален филм (исторически драматичен филм) от 2015 г., режисиран от Максим Генчев и Николай Генчев, по сценарий на Максим Генчев. Музиката във филма се изпълнява от Исихия. Разказва се за живота и делата на Васил Левски, като през житие на светец – от детството, през борбата – до бесилото.

- **Сюжет:**

XIX век. България е в мрака на османското владичество. От пепелището на погубена България ще се въздигне най-достойният от синовете ѝ, за да проправи пътя към свободата. Сам през безверието и отчаянието, през предателството и саможертвата, дори през любовта. Магическият историцизъм и художествената измислица са преплетени с почти документална стилистика.

В РОЛИТЕ:

Веселин Плачков – Васил Левски

Симеон Филипов – Малкият Васил

Максим Генчев – Мохарем бей

Ники Сотиров – Барон Бонър

Ивайло Аспарухов – Али Аслан

Стоян Цветков – Христо Големия

Горан Гънчев – Димитър Общи

Петьо Цеков – Архимандрит Василий

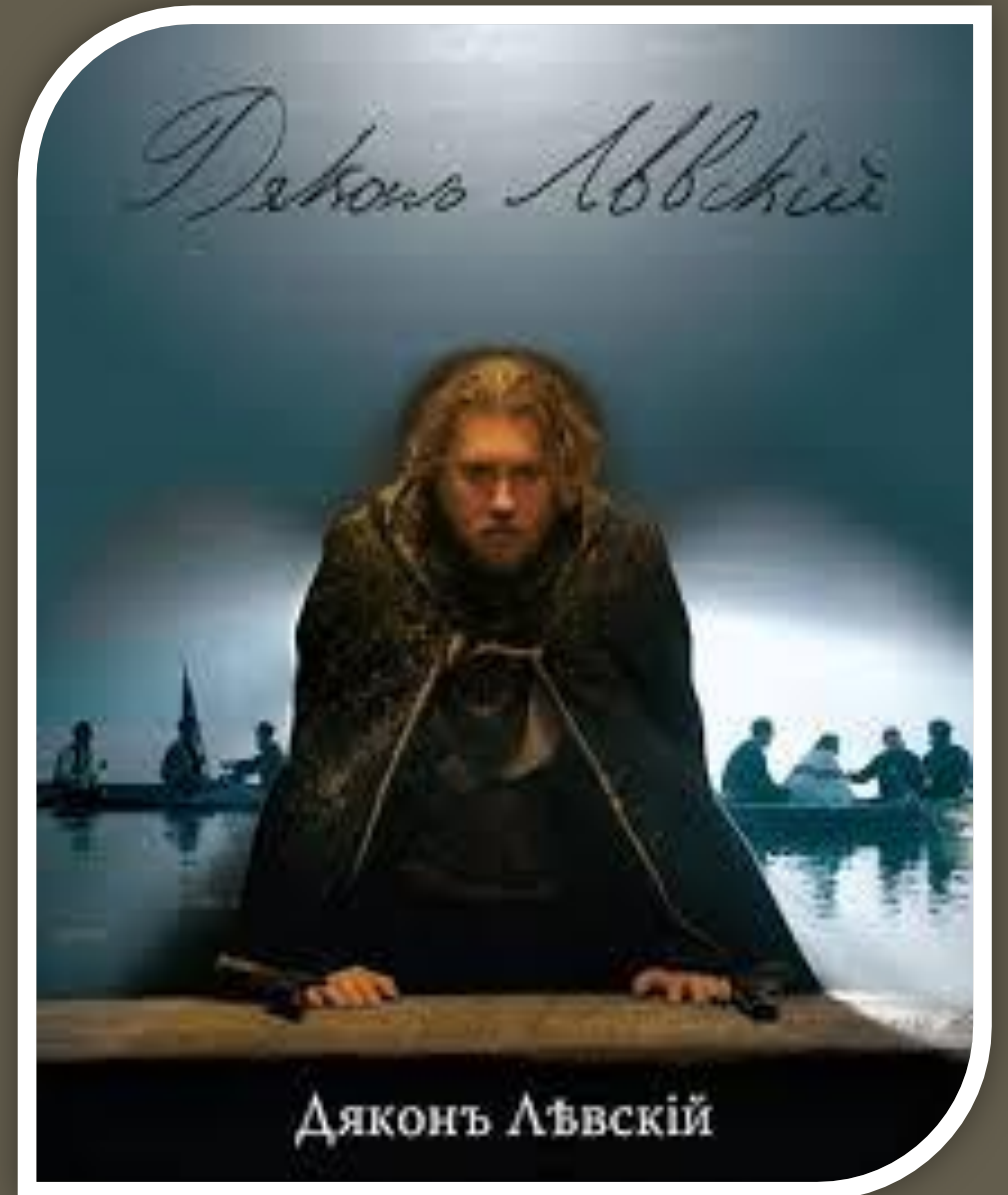
Якуб Бахар – Акар бей

Тезджан Ферад – Мехмедова – Лейля

Деляна Добрева – Ана

Николай Тодоров – Георги Раковски

Цветомир Ангелов–Цуки – Панайот Хитов

БЛАГОДАРИМ ЗА ВНИМАНИЕТО!